
Министерство на земеделието и храните
Дирекция „Здравеопазване на животните и безопасност
на храните“

НОВИТЕ АСПЕКТИ ЗА ЕТИКЕТИРАНЕ НА ХРАНИТЕ
ВЪВ ВРЪЗКА С ВЛИЗАНЕ В СИЛА НА РЕГЛАМЕНТ
1169/2011 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА
СЪВЕТА ОТ 25 ОКТОМВРИ 2011 ГОДИНА ЗА
ПРЕДОСТАВЯНЕТО НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ХРАНИТЕ
НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

юни 2014

Регламент 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите

Регламентът въвежда нови основни елементи

- минимален размер на шрифта за задължителната информация с оглед на подобряване на четливостта на текстовете от потребителите;
- задължителна информация за хранителната стойност, за да се подпомогнат потребителите при избора им на храни, които да отговарят на техните лични предпочитания или изискванията им по отношение на хранителния режим;
- задължителна информация за алергените в предварително опакованите храни, храните, които не са предварително опаковани и продаваните в ресторантите храни, с оглед на по-добра защита на здравето на потребителите;

Регламент 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите

Практики за обективно информирание

1. Информацията за храните не трябва да бъде заблуждаваща, особено:

- ▣ по отношение на характеристиките на храната, и по-специално по отношение на нейното естество, същност, свойства, състав, количество, трайност, страна на произход или място на произход, метод на изработка или производство;
- ▣ като се приписват на храната ефекти или свойства, каквито тя не притежава;

Регламент 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите

Практики за обективно информирание – продължение

Информацията за храните не трябва да бъде заблуждаваща, особено:

- като се твърди, че храната притежава специални характеристики, когато в действителност всички подобни храни притежават такива характеристики, по-конкретно като специално се подчертава наличието или липсата на определени съставки и/или хранителни вещества;
- като се внушава посредством външния вид, описанието или картинното изображение наличието на определена храна или съставка, докато в действителност даден естествено присъстващ компонент или обичайно използвана съставка в тази храна са заменени с различен компонент или различна съставка.

Информацията за храните е точна, ясна и лесноразбираема за потребителя.

□

Регламент 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите

Отговорности

- Стопанският субект в хранителната промишленост, който отговаря за информацията за храните, е стопанският субект, под чието име или търговско наименование храната се предлага на пазара, или ако този стопански субект не е установен в Съюза — вносителят на пазара на Съюза.
- Стопанският субект в хранителната промишленост, който отговаря за информацията за храните, осигурява наличието и точността на информацията за храните в съответствие с приложимото законодателство в областта на информацията за храните и с изискванията на съответните национални разпоредби.

□

Регламент 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите

Списък на задължителните данни

Член 9

Задължително е да се посочат следните данни:

- а) наименование на храната;
- б) списък на съставките;
- в) всички съставки или спомагателни вещества, изброени в приложение II, или получени от вещество или продукт, посочени в приложение II, причиняващи алергии или непоносимост, които се използват за производство или приготвяне на храна и все още присъстват в крайния продукт, дори и в изменен вид;
- г) количество на определени съставки или категории съставки;
- д) нетно количество на храната;
- е) срок на минимална трайност или срок на годност;
- ж) специални условия за съхранение и/или условия за употреба;

Регламент 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите

Списък на задължителните данни-продължение

- з) името или търговско наименование и адрес на стопанския субект в хранителната промишленост, посочен в член 8, параграф 1;
- и) страна на произход или място на произход, когато са предвидени такива в член 26;
- й) указания за употреба, когато при липсата на такива указания би било трудно храната да се използва по подходящ начин;
- к) по отношение на напитки, съдържащи повече от 1,2 обемни процента алкохол, действителното обемно съдържание на алкохол;
- л) обявяване на хранителната стойност.

Регламент 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите

Наличие и поставяне на задължителната информация за храните

- ❑ Задължителната информация за храните е налична и леснодостъпна, в съответствие с настоящия регламент, за всички храни.
- ❑ При предварително опакованите храни задължителната информация за храните се поставя директно на опаковката или на етикета, прикачен към нея.
- ❑ За храна, която не е предварително опакована могат да се прилагат национални разпоредби.

Регламент 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите

Езикови изисквания

- Задължителната информация за храните се предоставя на език, който е лесно разбираем за потребителите от държавите-членки, в които се предлага на пазара храната.
- В рамките на своята територия държавите-членки, в които се предлагат на пазара храните, могат да поставят като условие данните да се предоставят на един или повече от официалните езици на Съюза.
- Данните могат да се посочват на няколко езика.
-

Регламент 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите

Списък на съставките

- ❑ Списъкът на съставките се оглавява или предхожда от подходящо заглавие, което се състои от или включва думата „съставки“. Той включва всички съставки на храната, в низходящ ред на теглото, както е отчетено по време на тяхната употреба при производството на храната.
- ❑ Съставките се обозначават с конкретното им наименование, когато е приложимо, в съответствие с правилата, предвидени в член 17 и в приложение VI.
- ❑ Всички съставки, които са налице под формата на специално създадени наноматериали, трябва ясно да се обозначават в списъка на съставките. Наименованията на тези съставки се придружават от думата „нано“ в скоби.
- ❑ Техническите правила за прилагане на изискванията към списък на съставките са предвидени в приложение VII.

Регламент 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите

Пропускане на списъка на съставките

Не се изисква списък на съставките за следните храни:

- а) пресни плодове и зеленчуци, включително картофи, които не са били обелени, нарязани или обработени по подобен начин;
- б) газирана вода, в чието описание се посочва обстоятелството, че е газирана;
- в) ферментирал оцет, получен изключително от един основен продукт, при условие че не са добавяни други съставки;
- г) сирене, масло, ферментирало мляко и сметана, към които не са били добавяни други съставки освен млечни продукти, ензими в храните и култури на микроорганизми, които са основни за производството, или в случая на сирене, различно от прясно сирене и преработено сирене – необходимото количество сол за производството му;

Регламент 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите

Посочване на количеството на съставките

- Посочването на количеството на съставка или категория съставки, използвани в производството или приготвянето на храна, се изисква, когато съответната съставка или категория съставки:
  - а) се появяват в наименованието на храната или обикновено се свързват от потребителя с това наименование;
  - б) се посочват открояващо се на етикета с думи, изображения или графики; или
  - в) са съществени до степен, която характеризира храната и я отличава от продукти, с които може да бъде обърквана поради своето наименование или външен вид.

Регламент 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите

Нетно количество

Нетното количество на дадена храна се изразява чрез използване съответно на литри, сантиметри, милилитри, килограми или грамове:

- а) в единици за обем за течните продукти;
- б) в единици за маса за останалите продукти.

Регламент 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите

Срок на минимална трайност или срок на годност

- За храните, които от микробиологична гледна точка са бързо развалящи се и по тази причина след кратък период от време могат да представляват непосредствена опасност за човешкото здраве, **срокът на минимална трайност се заменя със срок на годност.**
- След крайната дата на „срока на годност“ се счита, че дадена храна не отговаря на изискванията за безопасност.

Регламент 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите

Срок на минимална трайност

а) Датата се предхожда от думите:

- „Най-добър до ...“, когато в датата е посочен определен ден;
- „Годен за употреба до края на ...“ в останалите случаи.

б) Думите, посочени в буква а), се съпровождат от:

- самата дата;
- или препращане към мястото на етикета, където е посочена датата.

При необходимост тези данни са съпроводени от описание на условията за съхранение, които трябва да бъдат спазвани, ако продуктът се съхранява по този начин за посочения период.

в) Датата се състои от деня, месеца и по възможност годината в посочения ред и в некодирана форма.

Регламент 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите

Срок на годност

а) Срокът се предхожда от думите „използвай преди..“;

б) Думите в буква а) се съпровождат от:

- самата дата;

- или препращане към мястото на етикета, където е посочена датата.

Тези данни са последвани от описание на условията за съхранение, които трябва да бъдат спазвани.

в) Датата се състои от деня, месеца и по възможност годината в посочения ред и в не кодирана форма;

г) Датата „използвай преди ...“ се посочва на всяка отделна предварително опакована порция.

Регламент 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите

Условия на съхранение или условия за употреба

- В случаите когато храните изискват специални условия на съхранение и/или условия за употреба, тези условия се обозначават.
- За да може храната да се съхранява и употребява правилно след отварянето на опаковката, се обозначават условията за съхранение и/или срока за консумация, ако е целесъобразно.

Указания за употреба

- Указанията за употреба на дадена храна се посочват по начин, който позволява подходящата употреба на храната.

Регламент 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите

Страна на произход или място на произход

Посочването на страната на произход или мястото на произход е задължително:

- а) когато липсата на посочване може да заблуди потребителя по отношение на истинската страна на произход или място на произход на храната, особено ако придружаващата я информация или етикетът като цяло предполагат, че тя произхожда от различна страна или място;
- б) за месо, което попада в обхвата на кодовете от Комбинираната номенклатура („КН“), изброени в приложение XI.

Регламент 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите

Съдържание

Задължителното обявяване на хранителната стойност включва следното:

- а) енергийната стойност; и
- б) количества мазнини, наситени мастни киселини, въглехидрати, захари, белтък и сол.

Когато е целесъобразно в непосредствена близост до обявената хранителна стойност се поставя указание, че съдържанието на сол се дължи изключително на наличието на естествено съдържащ се в храната натрий.

Регламент 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите

Съдържание

Съдържанието на задължително обявената хранителна стойност може да бъде допълнено с посочване на количествата на едно или повече от следните вещества:

- а) мононенаситени мастни киселини;
- б) полиненаситени мастни киселини;
- в) полиоли;
- г) скорбяла;
- д) влакнини;
- е) витамини или минерали, изброени в приложение XIII, част А, точка 1, и налични в значителни количества, както е определено в приложение XIII, част А, точка 2.

Регламент 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите

Изразяване на хранителните стойности

- ❑ Енергийната стойност и количеството на хранителните вещества, се изразяват чрез количество в 100 g или в 100 ml.
- ❑ могат да бъдат изразени в порции и/или в единици за консумация, които лесно се разпознават от потребителя
- ❑ могат да бъдат изразени, когато е целесъобразно, като процент от референтните количества за прием в 100 g или в 100 ml.
- ❑ Данните, се представят:
  - в основното зрително поле;
  - със съответния размер на шрифта
- ❑ Данните, могат да бъдат представени в графична форма или освен с думи и числа със символи.

Регламент 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите

- Етикетирането на хранителната информация на продукти, за които е представена хранителна и/или здравна претенция е задължително.
- Количеството от веществото, за което се отнася дадена хранителна или здравна претенция и което не присъства при етикетирането на хранителната информация, се обявява в същото зрително поле, в което се обявява за хранителната информация.

Регламент 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите

Задължителното обявяване при етикетиране на хранителната стойност не се прилага за :

- хранителните добавки
- натурални минерални води
- храни, предназначени за специфична хранителна употреба

Регламент 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите

Етикетиране на определени вещества или продукти, причиняващи алергии или непоносимост

- В списъка на съставките на храните се посочват наименованията на определени вещества или продукти, причиняващи алергии или непоносимост.
- Данните се подчертават с оформление, което ясно го отличава от останалите съставки в списъка напр. чрез шрифт, стил и цвят на фона.
- Не се изисква посочване на данните, в случаите, когато в наименованието на храната ясно се посочва въпросното вещество или продукт
- При липса на списък на съставките – се изписва думата „съдържа“, последвана от наименованието на веществото или продукта, включен в списъка в приложение II

Регламент 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите

Списъкът с вещества или продукти, причиняващи алергии или непоносимост включва

1. Зърнени култури, съдържащи глютен, с изключение на: глюкозен сироп декстроза; малтодекстрини, етилов алкохол;
2. Ракообразни и продукти от тях;
3. Яйца и продукти от тях.
4. Рибна и рибни продукти, с изключение на: рибен желатин
5. Фъстъци и продукти от тях;
6. Соя и соеви продукти, с изключение на: напълно рафинирани соево масло; фитостероли и фитостеролови естери;
7. Мляко и млечни продукти (включително лактоза), с изключение на: суроватка
8. Ядки, и продукти от тях;
9. Целина и продукти от нея;
10. Синап и продукти от него;
11. Сусамово семе и продукти от него;
12. Серен диоксид и сулфити с концентрация над 10 mg/kg или 10 mg/litre;
13. Лупина и продукти от нея;
14. Мекотели и продукти от тях.

Регламент 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите

Влизане в сила

- Регламентът се прилага от 13 декември 2014 г.

с изключение на:

- член 9, параграф 1, буква л), който се прилага от 13 декември 2016 г. (изисквания, за обявяване на хранителна информация)
- и част Б на приложение VI, която се прилага от 1 януари 2014 г. (специалните изисквания относно обозначението „мляно месо“)

**БЛАГОДАРЯ
ЗА ВНИМАНИЕТО !**

**Министерство на земеделието и храните
Дирекция „Здравеопазване на животните
и безопасност на храните“
Тел. 985 11 301**